

မိတာမင်ဘိဝမ်းကြွယ်ဝသည့် အစားအစာများ

- ☞ ပဲအမျိုးမျိုး။
- ☞ ဝက်သား။
- ☞ မောင်းထောင်းဆန်၊ လုံးတီးဆန် (ဆန်လုံးညို)။
- ☞ လျှော့ကြိတ်ဆန်၊
- ☞ ပြုတ်ဆန်တို့သည် မိတာမင်ဘိဝမ်း ကြွယ်ဝသည့် အစားအစာများဖြစ်ကြပါသည်။

မိတာမင်ဘိဝမ်း သေးပြား

- ☞ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ မိတာမင်ဘိဝမ်းပါသည့် သေးပြားငွေ့စဉ်မှီဝဲပါ။
- ☞ နို့တိုက်မိခင်များ မိတာမင်ဘိဝမ်းပါသည့် သေးပြားငွေ့စဉ်မှီဝဲပါ။

လူကြီးများ မိတာမင်ဘိဝမ်းချို့တဲ့ခြင်း

လူကြီးများလည်း မိတာမင်ဘိဝမ်း ချို့တဲ့တတ်ပါသည်။ အစားရောင်လွန်းသည့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်နှင့် နို့တိုက်မိခင်များ၊ အရက်စွဲနေသူများတွင် အများဆုံးဖြစ်တတ်ပါသည်။ လူကြီးများ မိတာမင်ဘိဝမ်းချို့တဲ့လျှင်-

ထုံနာစိုရောဂါကြောင့်

- ☞ ဖောရောင်ခြင်း။
- ☞ အသက်ရှူခက်၍ ဖောပမ်းခြင်း။
- ☞ နှလုံးလုပ်ငန်းပျက်ခြင်းတို့ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။
- ☞ ရုတ်တရက်သေဆုံးနိုင်ပါသည်။

ထုံနာခြောက်ရောဂါကြောင့်

- ☞ ထုံခြင်း၊ ကျဉ်ခြင်း။
- ☞ ကြွက်သားများနာခြင်း။
- ☞ လမ်းမလျှောက်နိုင်ခြင်း (ချည့်ခြင်း) တို့ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

ဦးနှောက်လုပ်ငန်းပျက်၍

- ☞ လမ်းလျှောက်သည့်အခါဒဏ်ပိမ်းဒဏ်ပိုင်ဖြစ်ခြင်း။
- ☞ အချိန်၊ နေရာနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို မှန်ကန်စွာ မသိခြင်း။
- ☞ အာရုံများ မရှင်းလင်းဘဲ ထွေပြားနေခြင်း။
- ☞ မှတ်ဉာဏ်ချို့ယွင်း၍ မေ့လျော့ခြင်း။
- ☞ အပူနိတကယ်မဟုတ်သော အပြစ်အပျက်များကို ပြောတတ်ခြင်းတို့ဖြစ်တတ်ပါသည်။

‘မုတ်ချင်’

ဘယ်ရှိဘယ်ရှိ (Beri Beri) = မိတာမင်ဘိဝမ်းချို့တဲ့မှုကြောင့်ဖြစ်သည့်ရောဂါ
 သူငယ်နာ ဘယ်ရှိဘယ်ရှိ = နို့ရိုက်လေးများ မိတာမင်ဘိဝမ်းချို့တဲ့မှုကြောင့်ဖြစ်သည့်ရောဂါ (Infantile beri beri)

မိတာမင်ဘိဝမ်းချို့တဲ့မှု သူငယ်နာ (ဘယ်ရှိဘယ်ရှိ) ရောဂါ

နို့ရိုက်လေးငယ်တွင် မိတာမင်ဘိဝမ်း ချို့တဲ့မှုကြောင့် သူငယ်နာ (ဘယ်ရှိဘယ်ရှိ) ရောဂါဖြစ်လျှင် ရုတ်တရက်အသက်ဆုံးရှုံးရတတ်ပါသည်။

အမျိုးသား အာဟာရနှင့် မြို့နေမှုနှင့် သူငယ်နာနှင့် ကုသမှုကလေးများရရှိရေးအဖွဲ့ကို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါ။

ပီတမင်ဘီဝမ်းချိုတဲ့မှုကြောင့်ဖြစ်သည့် သူငယ်နာ(ဘယ်ရီဘယ်ရီ)ရောဂါ၏ လက္ခဏာများ

- ☞ မိခင်နို့စို့နေသည့် အသက် တစ်လမှ ငါးလအရွယ် ကလေးငယ်များတွင် အများဆုံးဖြစ်တတ်ပါသည်။
- ☞ ကျန်းမာနေသော ကလေးသည် ရုတ်တရက် -
 - ▷ တအင်အင် အဆက်မပြတ် ငိုညည်းနေခြင်း၊
 - ▷ ငိုညည်းနေရာမှ အသံတိမ်၍ ဝင်သွားခြင်း၊
 - ▷ အသက်ရှူခက်ခဲလာခြင်း၊
 - ▷ ပြာနမ်းလာခြင်း၊
 - ▷ အော့အန်ခြင်း၊
 - ▷ မျက်လုံးအထက်သို့လှန်၍ တက်ခြင်းတို့ဖြစ်တတ်ပါသည်။

- ▷ နို့စို့နည်းသွားရာမှ လုံးဝမစို့တော့ခြင်း၊
- ▷ ဆီးနည်းခြင်းတို့ကိုလည်း သတိထားမိနိုင်ပါသည်။
- ▷ ကလေး၏ အသည်းသည် သိသိသာသာကြီးနေခြင်း၊
- ▷ နှလုံးခုန်မြန်နေခြင်းတို့ကို စမ်းသပ်တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

ပီတမင်ဘီဝမ်း ချို့တဲ့မှုကြောင့် သူငယ်နာ (ဘယ်ရီဘယ်ရီ) ရောဂါဖြစ်နေသောကလေးသည် အချိန်မီကုသမှုမခံရပါက သေဆုံးသွားနိုင်ပါသည်။ ထိုကလေးအတွက် ပီတမင်ဘီဝမ်း ထိုးဆေးသည် အသက်ကယ်ဆေးဖြစ်ပါသည်။

ရောဂါဖြစ်ရသည့် အကြောင်းအရင်း

- အောက်ပါအကြောင်းများကြောင့် နို့တိုက်မိခင်သည် ပီတမင်ဘီဝမ်း လုံလောက်အောင် မစားသုံးရသည့်အခါ နို့စို့ကလေးသည်လည်း ပီတမင်ဘီဝမ်းချို့တဲ့မှုကို ခံစားရပါသည်။
- ▷ နို့တိုက်မိခင် အစားရောင်လွန်းခြင်း၊
 - ▷ ဆန်ကိုအလွန်ပြုသည့်အထိ ကြိုက်ခွဲစားသုံးခြင်း၊
 - ▷ ထမင်းချက်ရာတွင် ပီတမင်များ ဆုံးရှုံးခြင်း၊

ရောဂါကာကွယ်ရေး

နို့စို့ကလေးငယ်များတွင် ပီတမင်ဘီဝမ်းချို့တဲ့မှုကြောင့် သူငယ်နာ (ဘယ်ရီဘယ်ရီ) ရောဂါမဖြစ်စေရန်

- ▷ ကိုယ်ခံဆောင်နှင့် နို့တိုက်မိခင်များ အာဟာရဖြစ်သည့် အစားအစာများ စုံလင်အောင်စားပါ။

- ▷ မလိုအပ်ဘဲ အစားမရောင်ပါနှင့်။
- ▷ ဆန်ကိုအလွန်ပြုအောင် ကြိုက်ခွဲ၍ မစားသင့်ပါ။
- ▷ ထမင်းချက်သည့်အခါ ဆန်ကို ရေနှင့် အထပ်ထပ်ပွတ်သပ်ဆေးကြောခြင်း မှ ရှောင်ကြဉ်ပါ။
- ▷ ထမင်းရည်မငဲ့ဘဲ ရေခဲမီးချက်စားသည့်အကျင့်ပြုလုပ်ပါ။